

Th 98

1(5)

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ปัจจัยที่เป็นตัวทำนายนคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคมะเร็งบริเวณศีรษะและคอ
วัยสูงอายุที่ได้รับรังสีรักษา

**หนังสืออ้างอิง
ใช้เฉพาะในห้องสมุด**

จิตติยา สมบัติบุรณ

21 ต.ค. 2545

TH 000 6169

158854

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

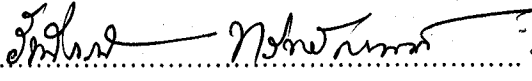
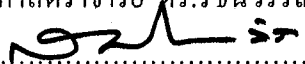
มีนาคม 2545

ISBN 974-616-173-3

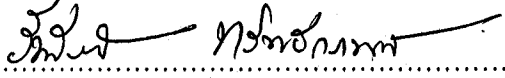
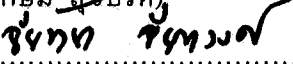
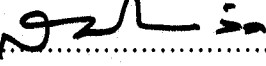
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

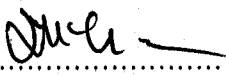
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชณีกรณ์ ทรัพย์กรานนท์)
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนีวรรณ รอส)
 กรรมการ
(ดร.สมศักดิ์ ลิลา)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชณีกรณ์ ทรัพย์กรานนท์)
 กรรมการ
(นายแพทย์ลักษณะ สุขปรัด)
 กรรมการ
(ดร.ฉันทนา จันทวงศ์)
 กรรมการ
(ดร.สมศักดิ์ ลิลา)
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนีวรรณ รอส)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)
วันที่ 19 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิภรณ์ ทรัพย์กรานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิวรรณ รอส และ ดร.สมศักดิ์ ลิลา กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ ให้กำลังใจ จนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ และเสียสละเวลาอันมีค่าของท่าน ในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณ นายแพทย์ลักษณ์ สุขปรีดี หัวหน้าแผนกรังสีรักษา พยาบาล และเจ้าหน้าที่ในแผนกรังสีรักษา ศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคมะเร็ง จังหวัดชลบุรี ทุกท่านที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง ตลอดระยะเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งบริเวณศีรษะและคอ ที่มารับการรักษาด้วยการฉายแสง ที่แผนกรังสีรักษา ศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคมะเร็ง จังหวัดชลบุรี ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือและอนุญาตให้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาพื้นฐานการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ทุกท่านที่เป็นกำลังใจ สนับสนุน ช่วยเหลือ และช่วยแบ่งเบาภาระในหน้าที่การงานต่าง ๆ ตลอดเวลาที่ผู้วิจัยทำการศึกษา ขอบพระคุณอาจารย์ศพล เหลืองโสมนภา ที่กรุณาเป็นที่ปรึกษา และช่วยตรวจสอบการวิเคราะห์ข้อมูล

กราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้ชีวิต ให้กำลังใจ กำลังสติปัญญา และสนับสนุนกำลังใจ ทรัพย์แก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยสามารถฟันฝ่าอุปสรรคทั้งหลายทั้งปวงมาได้ด้วยดี จนประสบความสำเร็จในชีวิตการศึกษาอีกครั้ง ขอบใจน้องสาวผู้เป็นที่รักที่เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา และขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์

จิตติยา สมบัติบุญ

42910138 : สาขาวิชา : การพยาบาลผู้สูงอายุ ; พย.ม. (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต / โรคมะเร็งบริเวณศีรษะและคอ / รังสีรักษา / ผู้สูงอายุ

จิตติยา สมบัติบุรณ : ปัจจัยที่เป็นตัวทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคมะเร็งบริเวณศีรษะและคอวัยสูงอายุที่ได้รับรังสีรักษา (PREDICTORS OF QUALITY OF LIFE AMONG THE ELDERLY PATIENTS WITH HEAD AND NECK CANCER RECEIVING RADIOTHERAPY)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รัชนิกรณ์ ทรัพย์กรานนท์, Ph.D., รัชนิวรรณ รอส, Ph.D., สมศักดิ์ ลิลา, Ph.D., 101 หน้า. ISBN 974-616-173-3

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ และศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นตัวทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคมะเร็งบริเวณศีรษะและคอวัยสูงอายุที่ได้รับรังสีรักษา จากปัจจัยคัดสรร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา รายได้ของครอบครัว โดยเฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่ได้รับรังสีรักษา ความหวัง อคติโนทัศน์ และการสนับสนุนทางสังคม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้ป่วยโรคมะเร็งบริเวณศีรษะและคอวัยสูงอายุ ที่มารับการรักษาโรคมะเร็ง ด้วยรังสีรักษา ณ แผนกรังสีรักษา ศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคมะเร็ง จังหวัดชลบุรี ในเดือนสิงหาคมถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2544 จำนวน 130 คน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์ผู้ป่วยโรคมะเร็งบริเวณศีรษะและคอวัยสูงอายุที่ได้รับรังสีรักษาเป็นรายบุคคล ระหว่างที่ผู้ป่วยมารอรับรังสีรักษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล แบบวัดความหวัง แบบสัมภาษณ์การสนับสนุนทางสังคม แบบสัมภาษณ์อคติโนทัศน์ และแบบสัมภาษณ์คุณภาพชีวิต นำไปทดลองใช้ และหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ .80, .86, .87 และ .94 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า อคติโนทัศน์ และระยะเวลาที่ได้รับรังสีรักษา เป็นปัจจัยที่สามารถทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคมะเร็งบริเวณศีรษะและคอวัยสูงอายุที่ได้รับรังสีรักษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 57.2

42910138 : MAJOR : GERONTOLOGICAL NURSING ;

M.N.S. (GERONTOLOGICAL NURSING)

KEYWORD : QUALITY OF LIFE / HEAD AND NECK CANCER / RADIOTHERAPY /
ELDERLY

JITTIYA SOMBUTBOON : PREDICTORS OF QUALITY OF LIFE AMONG THE
ELDERLY PATIENTS WITH HEAD AND NECK CANCER RECEIVING RADIOTHERAPY.

THESIS ADVISORS : RARCHARNEEPORN SUBGRANON, Ph.D. (NURSING),

RATCHNEEWAN ROSS, Ph.D. (NURSING), SOMSAK LILA, Ph.D., 101 P.

ISBN 974-616-173-3

This descriptive correlational research was conducted to examine predictors of quality of life among the elderly patients with head and neck cancer receiving radiotherapy based on selected factors (sex, age, marital status, year of education, family income per month, time during receiving radiotherapy, hope, self – concept and social support). The subjects consisted of 130 elderly patients with head and neck cancer receiving radiotherapy in the Radiotherapy Unit Department of Chonburi Cancer Center. Data were collected by interviewing using five questionnaires : a questionnaires on demographic data, a questionnaires on hope, a questionnaires on self – concept, a questionnaires on social support and a questionnaires on quality of life. The Cronbach's alpha coefficients of the last four questionnaires were .80, .86, .87 and .94, respectively. Data were analyzed by stepwise multiple regression.

The result of stepwise multiple regression analysis showed that 57.2 percent of the explained variance of quality of life were accounted for two significant factors : self – concept and time during receiving radiotherapy.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ณ
 บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามในการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	5
สมมติฐานและเหตุผลสนับสนุนการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
โรคมะเร็งบริเวณศีรษะและคอ.....	14
ผลกระทบจากรังสีรักษาต่อผู้ป่วยโรคมะเร็งบริเวณศีรษะและคอ.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต.....	21
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคมะเร็ง.....	27
แนวคิดเกี่ยวกับความหวัง.....	29
แนวคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม.....	33
แนวคิดเกี่ยวกับอ้อมโนทัศน์.....	37

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
	รูปแบบการวิจัย.....	42
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
	การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	49
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	50
4	ผลการวิจัย.....	51
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	61
	สรุปผลการวิจัย.....	61
	อภิปรายผล.....	63
	ข้อเสนอแนะ.....	70
	บรรณานุกรม.....	72
	ภาคผนวก.....	90
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	91
	ภาคผนวก ข คำอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสัมภาษณ์คุณภาพชีวิต.....	93
	ภาคผนวก ค การแปลงข้อมูล.....	96
	ภาคผนวก ง ใบพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมวิจัยและแบบสัมภาษณ์คุณภาพชีวิต.....	98
	ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	101

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

- 1 ค่าสถิติพื้นฐานของผู้ป่วยโรคมะเร็งบริเวณศีรษะและคอวัยสูงอายุที่ได้รับรังสีรักษา
จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา รายได้ของ
ครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่ได้รับรังสีรักษา..... 52
- 2 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มภาพชีวิต
ความหวัง การสนับสนุนทางสังคม และอัตมโนทัศน์ ของผู้ป่วยโรคมะเร็งบริเวณ
ศีรษะและคอวัยสูงอายุที่ได้รับรังสีรักษา..... 55
- 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม..... 56
- 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระโดยแสดงในรูปตาราง
แมตริกสหสัมพันธ์ (correlation matrix)..... 58
- 5 ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม..... 59